

Liikenne- ja viestintäministeriö

kirjaamo@lvm.fi

liikennekaari@lvm.fi

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN LIIKENNEKAAREKSI

Kuurojen Liitto ry haluaa kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitykseen liikennekaareksi ja nostaa esiin viittomakielisten kuurojen aseman liikennepalveluissa.

Hallituksen esityksessä tulisi vahvemmin nostaa esille asiakaslähtöisyys, sillä toimiva ja esteetön julkinen liikenne on yhdenvertaisen ja toimivan yhteiskunnan edellytys. Julkisessa liikenteessä tavallisimmin ongelmaksi muodostuu se, että tieto ei välity yhdenvertaisesti viittomakieltä käyttävälle kuuroille. Asiakaspalveluun saa yhteyden vain puhelimitse, harvalla asemalla on henkilökohtaista palvelua saatavilla eikä ainakaan viittomakielellä.

Jotta matka on aidosti esteetön, se täytyy pystyä suunnittelemaan itsenäisesti sekä matkan peruutuksista ja keskeytyksistä tulee voida saada saavutettavaa tietoa. Matkan suunnittelu tulee olla mahdollisimman yksinkertaista eli esimerkiksi nettisivuilla olevat tiedot tulee olla selkeällä suomella ja ruotsilla, mieluiten mahdollisimman visuaalisesti esitettynä.

Verkossa olevat pysyvät tiedot (esim. miten haen korvauksia matkan keskeytyessä tai peruuntuessa) tulee olla saatavilla myös kansallisilla viittomakielillä eli suomalaisella ja suomenruotsalaisella viittomakielellä. Viime vuonna voimaan astunut viittomakielilaki (359/2015) 2 § antaa viranomaisille veloitteen edistää viittomakieltä käyttävien oikeuksien toteutumista.

Tavallisimmin tietoa erityisesti poikkeustilanteissa on saatavilla vain kuulonvaraisesti. Poikkeusinformaatio samoin kuin pysäkki-informaatio täytyy antaa myös kirjallisessa muodossa matkan aikana joko näyttötaulussa tai henkilökohtaisesti matkustajalle kirjoittaen. Tämä vaatii kuljettajilta asiakaspalveluhenkeä kaikkia matkustajia kohtaan yhdenvertaisesti.

Nykyisen muotoinen pakollinen taksikuljettajien yrittäjäkoulutus antaa valmiudet kohdata mm. kuurot viittomakieliset asiakkaat. Hallituksen esityksessä tämä koulutusveloite on kuitenkin poistettu. Osaamisen lasku näkyy pahimmillaan tilanteissa, joissa matkustaja tarvitsisi apua tai tietoja kuljettajalta, mutta kuljettaja ei edes ymmärrä käyttää vaikkapa kynää ja paperia kommunikointiin. Kuljettajien osaamistason lasku aiheuttaa väistämättä kyydissä olevalle asiakkaalle turvattomuutta ja pahimmillaan todellisia vaaratilanteita.

Digitalisaation edistämisen ohella on tärkeää muistaa myös se ryhmä, joka ei pysty, osaa tai halua käyttää verkossa olevia palveluja. Myös heillä on yhdenvertainen oikeus saada tietoa saavutettavassa ja ymmärrettävässä muodossa. Saavutettavuus on huomioitava jo suunnitteluvaiheessa.

Liitämme ohkeen myös vetoamuksen liikennepalveluissa käytettävistä välttämättömistä vähimmäisehdoista esteettömän matkustamisen turvaamiseksi, jossa Kuurojen Liitto ry on mukana allekirjoittajana.

Muilta osin Kuurojen Liitto ry haluaa yhtyä Valtakunnallisen vammaisneuvoston lausuntoon.

Helsingissä 18.5.2016

Markku Jokinen
Toiminnanjohtaja, Kuurojen Liitto ry